

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

11.01.2026

נוהל תמיכה בנושאי יזמות עסקית - לשנת 2026 מתקציב 2025

ההסתדרות הציונית העולמית - החטיבה להתיישבות מודיעה על האפשרות לקבל, בכפוף לקיומו של תקציב ייעודי לנושא ובהתאם להוראת תכ"ס 6.2.1, תמיכות לפעילויות בנושאי יזמות עסקית ופיתוח כלכלי לשנת 2026 מתקציב 2025.

נוהל זה מפורסם באתר החטיבה להתיישבות: www.hityashvut.org.il

ובאתר משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות

1. רקע לתמיכה ומטרתה

א. רקע

ביום 18.3.2025 אושרה מדיניות שרת התיישבות לחטיבה להתיישבות, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9.10.2016 והחלטת ממשלה 1628 מיום 31.3.2024.

בהתאם לכך, גיבשה החטיבה להתיישבות את תכנית העבודה לשנת 2025 והיא נערכת, בין היתר, במטרה לסייע למתיישבים בנושאי יזמות עסקית ופיתוח כלכלי כל אלה, במטרה לסייע בפיזור האוכלוסייה אל המרחב הכפרי, להוביל צמיחה דמוגרפית של הישובים והאזורים הנמצאים באזורי עדיפות לאומית, לסייע לביסוס החברתי והקהילתי, ועל ידי כך ליצור איתנות כלכלית וחברתית, הכל כמפורט בנוהל זה.

תכנית העבודה לשנת 2025 אושרה על ידי השרה הממונה ביום 11.8.2025.

ב. מטרת התמיכה

(1) התמיכה תינתן לפעולות בתחום היזמות העסקית כהגדרתן בנוהל זה, הכוללות תמיכה בנושאי יזמות עסקית ופיתוח כלכלי, בהתיישבות הכפרית, בתחומי התעסוקה הבאים: תיירות, לרבות תיירות כפרית וחקלאית; מסחר; מלאכה; תעשייה; שירותים ועסקים קטנים אחרים.

(2) התמיכה תאפשר חיזוק הקהילה הכפרית, הרחבתה והעצמתה, בצד פיתוח הישוב הכפרי בישראל, במגוון צורותיו, כצורת ישוב ייחודית וזאת על ידי סיוע בתכנון ופיתוח מקורות תעסוקה ופרנסה לחיזוק חוסנם הכלכלי והחברתי של האזור והישוב אשר יסייעו גם בקליטת אוכלוסייה לישוב ולאזור, וזאת על ידי יצירת מקומות תעסוקה/עבודה חדשים, במגזר הכפרי, כמקורות פרנסה עבור תושבי הישובים והאזור אשר יאפשרו צמיחה דמוגרפית וחיזוק חוסנו החברתי והכלכלי של הישוב, המתיישבים ו/או האזור.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

(3) התמיכה תינתן עבור אמצעי ייצור ליזמים מישובים כפריים ובלבד שלמיזם אותו הם מבקשים להקים תרומה לחיזוק ההתיישבות במקום, בהיבטי תעסוקה, יצירת חוסן כלכלי וחברתי לישוב ולאזור, ויש בו לסייע בקליטה והשתלבות של משפחות חדשות בהתיישבות הכפרית.

ג. יעדים

- (1) ליווי, תכנון וסיוע בהקמה וקידום יוזמות עסקיות עצמאיות של מתיישבים במרחב הכפרי.
- (2) פיתוח וגיוון מקורות תעסוקה ופרנסה בתחומי: יזמות כפרית, תיירות כפרית, מלאכה, תעשייה, מסחר ושירותים, עסקים קטנים אחרים אשר יאפשרו קידום קליטת משפחות חדשות לישובים ולאזור, במרחב הכפרי.
- (3) יצירת תנאים לקיומה של התיישבות כפרית בת קיימא לכל מגוון צורותיה, לצמיחה דמוגרפית וכלכלית, באופן שיבטיח קיום שירותים ברמה סבירה, חברה רב דורית, כלכלה יציבה ומגוונת ושמירה על אדמות המדינה.
- (4) עידוד קליטה חדשה של מתיישבים במרחב הכפרי, ביסוס, ליווי וצמיחה חברתית וכלכלית ביישובי המרחב הכפרי, עבור הישובים והאזור.

2. הגדרות

- א. **"בית אב"** - אדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד, בדירה אחת, באופן קבוע ברוב ימות השבוע (לא כולל סטודנטים ודיירים/שוכרים זמניים).
- ב. **"בן יישוב"** - תושב אשר גדל ביישוב ומתגורר בו לפחות שלוש שנים ואינו שוכר דירה ואינו בעל זכויות במקרקעין ביישוב הזכאי (לדוגמה: מתגורר אצל הוריו)
- ג. **"החטיבה"** - החטיבה להתיישבות;
- ד. **"המועצה"** - מועצה אזורית או מועצה מקומית שהינה ישוב כפרי;
- ה. **"המשרד"** - משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות;
- ו. **"יזם"** - מגיש בקשה לפי נוהל זה שעומד בכל הדרישות המפורטות בסעיף 5, שהוא יחיד או תאגיד;
- ז. **"מיזם"** - היזמות העסקית המוצגת על ידי יזם לפי נוהל זה;
- ח. **"מיזם חדש"** - מיזם שטרם חלפו שנתיים מיום שנרשם ברשויות המס או כתאגיד או מיום הוצאת רישיון העסק, לפי המוקדם מביניהם;
- ט. **"מיזם קיים"** - מיזם שחלפו מעל שנתיים מיום שנרשם ברשויות המס או כתאגיד או מיום הוצאת רישיון העסק, לפי המוקדם מביניהם;
- י. **"יישוב בעל עדיפות לאומית"**, **"יישוב חדש"**, **"יישוב מאוים"**, **"יישוב סמוך גבול"**, **"יישוב צמוד גדר"**, **"יישוב קדמי"** - בהתאם להגדרתם בהחלטת ממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023, שהם במרחב הפעילות של החטיבה;

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- יא. **"יישוב כפרי"** – יישובים הנכללים בתוך המועצות האזוריות וכן יישוב שהוא מועצה מקומית שמספר תושביה אינו עולה על 2,000 נפש.
- יב. **"המרחב הכפרי"** - מרחב פעילות של החטיבה להתיישבות;
- יג. **"שכונה עצמאית"** - שכונה עצמאית בסמוך ליישוב קיים אף שאינה חלק מהיישוב וניתן לבדל אותה מהיישוב הקיים במרקם אוכלוסייה שונה, תשתיות נפרדות (כבישים, ביוב וכו') מוסדות ציבור נפרדים (מכולת, בית כנסת, ספריה וכו') והיא מתנהלת באופן עצמאי באמצעות אגודה שיתופית נפרדת והיא אינה הרחבה קהילתית ביישוב חקלאי מתוכנן, ששטחה הוסדר כדין;
- יד. **"פעולות בתחום היזמות העסקית"** - פעולות ליצירת מיזמים כלכליים ופיתוח מקורות תעסוקה ובכלל זה מקורות תעסוקה קיימים, למתיישבים, לרבות לנקלטים חדשים ביישובים, אשר הינם בעלי השפעה על הצמיחה הדמוגרפית של היישוב ו/או האזור ומהווים חיזוק החוסן החברתי והכלכלי ביישוב ובאזור. התמיכה בפעולות בתחום היזמות העסקית תכלול סיוע בתחומים הבאים:

- (1) הצטיידות (רכישת) ציוד קבוע.
- (2) רכישת רכב - ככלל לא תאושר רכישת רכב אך במקרים חריגים תתאפשר רכישת כמור אם הבקשה תעמוד בשלושה תנאים מצטברים: (1) הרכב קשור בליבת המיזם; (2) הרכב במהותו אינו מיועד לשימוש החורג משימוש פעילות המיזם; (3) הרכב הוא ייעודי במהותו לפעילות המיזם או שנעשה ברכב זיורד ספציפי לצורך מימוש פעילות המיזם באמצעותו.
- (3) ביצוע עבודות עפר, עבודות תשתית, בינוי, הכשרת שטחים, דרכים וניקוז.
- (4) מבנים לייצור ולתעסוקה בתחומי: מלאכה, תעשייה, תיירות, מסחר ושירותים¹ ככל שהם מהווים מקור ליצירת תעסוקה ופרנסה.
- (5) תשתיות, חיבורי מים, ביוב, חשמל, תקשורת, גידור, תאורה, תשתיות "ירוקות" ושמירה על איכות הסביבה.
- (6) לא תינתן תמיכה בגין פעולות שיווק ובגין עלויות גיוס עובדים.

(7) יובהר כי תינתן תמיכה להקמת פאנלים סולארים שנועדו במישרין לטובת העברת חשמל לתפעול המיזם אך לא לצורך קבלת תשלום מחברת החשמל.

טו. מובהר, כי לא תינתן תמיכה למיזם/יזמות בתחומים הבאים: (1) תחום ההיי-טק או סטארט-אפים בתחום זה (חברות הזנק/מו"פ/טכנולוגיה); (2) תחום שנכלל במסגרת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, תשמ"א-1980; (3) הון חוזר.

¹ גדרן של פעולות אלה נבחן בהתייחס לחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

בהתאם לכך, החטיבה לא תתמוך כלל במיזמים עסקיים חקלאיים כגון: רכישת תוצרת חקלאית, רכישת כלים חקלאיים, תמיכה בבתי אריזה חקלאיים, מפעלים חקלאיים ותשתיות חקלאיות.

3. תוקף הנוהל

הנוהל יהיה תקף החל מיום החלטת ועדת התמיכות ועד ליום 31.12.2026.

היקף התקציב הצפוי לצורך התמיכה בפעולות שבנוהל תמיכה זה, הינו כ-14.5 מיליון ש"ח. היה ותקציב זה ישתנה (יגדל או יפחת), ועדת התמיכות תהיה רשאית להתאים את מספר הבקשות המאושרות להיקף התקציבי המעודכן, וזאת בהתאם לדירוג הבקשות שנקבע על ידי הוועדה בהתאם לקריטריונים המפורטים בנוהל זה או בהתאם לכלל שוויוני וענייני אחר שייקבע על ידי הוועדה.

האחריות על ביצוע פעילות נתמכת בטרם אושרה התמיכה בוועדת התמיכות, תהיה על היזם בלבד.

קול קורא זה מפורסם כאשר עוד טרם הושלמו כל הליכי האישור לתקציב 2025 של החטיבה. על כן, אין בפרסום קול קורא זה כדי לחייב את החטיבה כלפי הגופים המבקשים תמיכה. בנוסף, ועדת התמיכות לא תאשר את בקשות התמיכה שהוגשו לפי קול קורא זה עד לאישור התקציב. ועדת התמיכות לא תקבל כל החלטה בדבר חלוקת התמיכה והיקפה עד לחתימה על הסכם שנתי בין המשרד לבין ההסתדרות הציונית לשנת 2025.

4. ועדת תמיכות

א. הרכב ועדת התמיכות הוא:

- מנכ"ל החטיבה או מי מטעמו - יו"ר הוועדה.
- נציג מקצועי מטעם החטיבה.
- מנכ"ל/מ"מ מנכ"ל המשרד או נציג/ה מטעמו.
- חשב החטיבה או נציג מטעמו.
- היועצת המשפטית של המשרד או נציג מטעמה.

ב. רק בקשות שיעמדו בתנאי הסף יובאו לדיון בוועדת התמיכות. בקשה שוועדת התמיכות תחליט כי אינה עומדת בתנאי הסף – תיפסל ולא תובא לדיון לגופה בוועדה.

ג. הבקשות המובאות לדיון בוועדת התמיכות ירוכזו על ידי המרחבים, כדי לאפשר השלמות וטיוב חומרי הבקשות, אם כי יובהר שאין בכך כדי להפחית מהאחריות הישירה של מגיש הבקשה להגשת הבקשה במועד ובאופן מלא ותקין. אין בסיוע של נציגי המרחב בכדי לחייב את החטיבה באופן הניקוד שיינתן בפועל מבחינת הבקשה.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ד. ועדת תמיכות תמנה ועדת בדיקה מקצועית מטעמה שתיפגש אישית עם כל יזם, באופן פרונטלי או בזום (להחלטת ועדת הבדיקה) למעט אם החליטה הוועדה המקצועית כי אין ערך מוסף למפגש כאמור נוכח אופי המיזם. במקרה שהוועדה המקצועית החליטה כי אין טעם בקיום המפגש בשל אי-עמידת הבקשה בתנאי הסף – החלטתה תובא לאישור ועדת התמיכות. הרכב הוועדה המקצועית יכלול את נציגי המרחבים, נציגי המטה, נציגי חברת הבקרה, נציגי החשב ונציגי המשרד. ועדת הבדיקה המקצועית תהיה רשאית לדרוש הבהרות והשלמות מהיזם.
- ה. בנוסף לאמור לעיל, ועדת הבדיקה המקצועית תהיה רשאית להמליץ בפני ועדת התמיכות לפסול בקשה של יזם, אף אם עמדה בתנאי הסף, מטעמים מיוחדים שיירשמו, בין היתר, בנסיבות בהן ועדת הבדיקה המקצועית תהיה סבורה, לאחר שנתנה זכות טיעון ליזם, כי אין היתכנות מקצועית למיזם (לרבות בשל היעדר אסמכתאות תומכות של היזם להבהרות שנדרש) או במקרים בהם היזם לא עומד בזמנים שנקצבו עבורו בכתב בהתאם לדרישת ועדת הבדיקה המקצועית.
- ו. הבקשות המובאות לדיון בוועדת התמיכות ירוכזו על ידי המרחבים ויוצגו על ידי נציג המרחב הרלוונטי בישיבת הוועדה.
- ז. סך התמיכות עבור הבקשות שתאושרנה לא יעלה על התקציב המאושר. הוועדה רשאית לאשר סכום נמוך מהסכום המבוקש, בהתאם לנימוקים שיפורטו בהחלטתה. בעת קביעת סכום התמיכה, הוועדה תיקח בחשבון, בין היתר, את התמיכה הכספית שניתנת למבקש עבור הפעילות נשוא בקשתו ממקורות ציבוריים אחרים.
- ח. ועדת התמיכות תהא רשאית לשנות מהחלטתה באשר למושא בקשת התמיכה המוגשת וזאת כתוצאה משינויים בלתי צפויים שאירעו לאחר הגשת הבקשה, לרבות שינוי תקציבי הנובע ממקורות המימון, ובלבד שלא יהיה שינוי במהות הבקשה ובכפוף להסבר בכתב מאת מגיש הבקשה והגורם המקצועי הרלבנטי בחטיבה.
- ט. ועדת התמיכות תערוך פרוטוקול המשקף את הדיון שהתקיים בפניה. הפרוטוקול יישלח למבקשים באמצעות הודעה של המרחב הרלוונטי ויפורסם באתר החטיבה להתיישבות, אך יובהר כי אין לראות בהודעה כל התחייבות כספית.
- י. מגיש הבקשה יידרש לדווח, במהלך ביצוע הפרויקט מושא התמיכה ואף לאחר קבלת התמיכה, אם השתנו מקורות המימון שלו לפרויקט שאושרה לגביו תמיכה. ועדת התמיכות רשאית לשנות מהחלטתה באשר לגובה התמיכה, כולה או חלקה, או להשהות את החלטתה, אם לשינוי במקורות התקציב עשויה הייתה להיות השפעה על החלטתה של ועדת התמיכות.
- יא. בהתאם להחלטת הוועדה יוכן הסכם שישלח לחתימת המבקש.
- יב. למען הסר ספק לא תוכרנה הוצאות עבור השקעות שבוצעו לפני אישור הבקשה על ידי וועדת התמיכות על פי נוהל זה.

5. הגורמים הזכאים להגיש בקשה לתמיכה

- א. רק יזם שעומד בכל התנאים שלהלן **במצטבר** יוכל להיות זכאי להגשת בקשה:

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

(1) מגורי היזם: היזם מתגורר לפחות 3 שנים באחד היישובים המפורטים בהחלטת הממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023 שהם בתחום הפעולה של החטיבה, לפי אחת החלופות הבאות:

- (א) מתגורר באופן קבוע (כבעל זכויות במגרש למגורים או במשק/נחלה ועבר ועדת קבלה);
- (ב) מתיישב במרחב הכפרי בעל זכויות בקרקע עליה מוקם המיזם;
- (ג) שוכר שמתגורר ביישוב.
- (ד) בן יישוב כהגדרתו בסעיף 2 (ב)

לחילופין -

(2) היזם רכש בית קבע באחד היישובים המפורטים בהחלטת הממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023 שהם בתחום הפעולה של החטיבה ויש לו אישור אכלוס מהרשויות המוסמכות ביחס לבית הקבע.

יובהר, כי חובה על היזם להוכיח כי הוא מתגורר בפועל בבית המגורים אותו הוא רכש, שהמיזם לגביו הוא מבקש תמיכה ומרכז חייו, הינם בתחומי אחד היישובים הנכללים בתחולת הקול קורא.

לחילופין -

(3) היזם מתגורר באחד היישובים החדשים הכלולים בהחלטת הממשלה/ קבינט, בכפוף לשני התנאים המצטברים להלן:

- (א) שם היישוב החדש מופיע בפועל בהחלטת הממשלה/ קבינט**
 - (ב) היישוב הוכר כחדש במהלך שלוש השנים האחרונות טרם פרסום הקול קורא.**
- ב. ככל שהיזם הוא תאגיד או שהמיזם אמור להיות מופעל באמצעות תאגיד – נדרש שכל אחד מבעלי המניות/שותפים עומד בהוראת סעיף 5א(1) או 5א(2).
- ג. לא יוכל להגיש בקשה לתמיכה בנוהל זה יזם אשר ההכנסות של המיזם עלו על 3 מיליון ₪ בשנה בממוצע, בשלוש השנים (3) הקלנדריות האחרונות (2022-2024).
- ד. היזם, לרבות תאגיד בשליטתו, לא קיבל בעבר תמיכה מהחטיבה או שקיבל סיוע חלקי בלבד שאינו עולה על סכום של 100,000 ₪ (בהתאם לרישומים הנמצאים ברשות החטיבה). יזם שאושרה לו בעבר תמיכה מהחטיבה בשיעור שאינו עולה על 100,000 ₪ (בהתאם לרישומים הנמצאים ברשות החטיבה) – יהיה רשאי לקבל תמיכה לפי נוהל זה בשיעור שלא יעלה על הפער שבין התמיכה שקיבל לבין 150,000 ₪.
- ה. **היזם התחייב לקיים את המיזם, כפי שאושר, ולהתגורר במרחב בו התגורר בעת הגשת הבקשה לפחות שנתיים ממועד אישור התמיכה;**
- ו. היזם השקיע במיזם (ולגבי מיזם חדש – היזם מתחייב להשקיע במיזם) הון עצמי מינימאלי בשיעור של 10% מעלות הפרויקט.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

ז. מובהר, כי מטרת קול קורא זה היא תמיכה ביזמים שהם מתיישבים במרחב הכפרי ועל כן הגורמים הבאים **לא יהיו זכאים להגיש בקשה לפי נוהל זה**: תאגידי המסדירים יישובים כגון מושבים, קיבוצים ויישובים קהילתיים ואת פעילותם (בכלל זאת - אגודות שיתופיות חקלאיות, אגודות קהילתיות, ועדים מקומיים ועמותות) וכן כל תאגיד שהוא בשליטת אחד מאלו (להלן בסעיף זה – "יישוב" ו"תאגיד בשליטת יישוב"). מתיישבים המאוגדים באחד מסוגי התאגידי שפורטו לעיל יהיו רשאים להגיש בקשה ובלבד שאין בתאגיד זה שותף/בעל מניות/חבר שהוא יישוב או תאגיד בשליטת יישוב.

ח. יזם אשר קיים לו חוב לחטיבה להתיישבות לא יוכל להגיש את בקשת התמיכה טרם כניסתו להסדר חוב. למען הסר ספק, יובהר כי בסמכות החטיבה להתיישבות לבצע קיזוז מהתשלומים ליזם בגין חוב (ככל שייווצר חוב עתידי).

ט. מהות התמיכה המבוקשת לגבי המיזם

(1) **בקשה שמהותה תמיכה בהצטיידות בציוד קבוע למיזם או ברכישת רכב** (בכפוף לקבוע בעניין זה בסעיף 2):

לגבי בקשה כזו נדרש שהשירות שניתן במסגרת המיזם מיועד במהותו להיות מוענק באיזור שהוא בתחום הפעולה של החטיבה ועבור תושבי/מבקרי איזור זה. כמו כן, לגבי בקשה כאמור המתייחסת למיזם הכרוך במקרקעין (לדוגמה: משרד, חנות, צימר) – נדרש שהמקרקעין של המיזם יהיו במרחב הפעולה של החטיבה.

(2) **בקשה שמהותה תמיכה בבינוי ו/או בתשתיות** (בכפוף לקבוע בעניין זה בסעיף 2): לגבי בקשה כזו נדרש שהמיזם פועל/עתיד להיות מופעל באחד היישובים המפורטים בהחלטת הממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023 שהם בתחום הפעולה של החטיבה.

י. מובהר, כי יש לוודא העדר קיומם של חסמים משמעותיים לביצוע התכנית העסקית של המיזם (לרבות בשל היבטים סטטוטוריים, משפטיים וחברתיים). בכלל זאת, המיזם נדרש להיות בר-מימוש בטווח הקצר (במהלך 12 החודשים ממועד הגשת הבקשה).

יא. כל יזם רשאי להגיש רק בקשה אחת לפי קול קורא זה.

6. אופן הגשת בקשת התמיכה

א. יש להגיש את הבקשה **עד ליום 10.03.2026 בשעה 14:00**. עד מועד זה ניתן להתייעץ עם המרחבים:

שם הגוף	כתובת לפניית	כתובת דוא"ל
משרד המטה	יואב אריאל	Yoava@wzo.org.il
מרחב צפון	אנה מוסקוביץ'	annam@wzo.org.il

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

limorko@wzo.org.il	לימור קורנבלום	מרחב מרכז
SagitMo@wzo.org.il	שגית מור יוסף	מרחב דרום

- ב. המבקש לקבל תמיכה לפי נוהל זה, יגיש באופן מקוון באמצעות [הקישור](#) את כל המסמכים הנדרשים; מובהר, כי הודעה מטעם המערכת, אשר מתקבלת בתום ההגשה מהווה רק אישור על עצם קבלת החומרים מאת היזם אך אין בה כדי לאשר את עמידת בקשתו בתנאי הסף.
- ג. הבקשה לתמיכה תהיה חתומה בידי מורשי חתימה של המבקש.
- ד. הבקשה תוקלד במרכ"ה על ידי עובד מקצועי בכל אחד מהמרחבים, עמו יעמוד המבקש בקשר.
- ה. בקשה שתוגש לאחר המועד האחרון להגשת הבקשות כפי שנקבע בסעיף זה - תובא בפני ועדת התמיכות לשם קבלת החלטה בעניין פסילתה לפי נוהל זה. אם קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות דיון בבקשה, ואין מניעה למתן התמיכה מבחינה תקציבית, מוסמך נציג החשב הכללי לאשר דיון בבקשת התמיכה שהוגשה באיחור.
- ו. יובהר, כי בקשות שתוגשנה לפי נוהל זה ותימצאנה זכאיות לתמיכה על ידי ועדת התמיכות, תינתן בגינן תמיכה ע"י החטיבה לפי נוהל זה בלבד.

7. תנאי סף ומסמכים נוספים

א. תנאי הסף

- (1) בקשה שאינה עומדת בכל תנאי הסף שלהלן **עד למועד האחרון להגשת בקשות** הקבוע בסעיף 6 לעיל - תיפסל על הסף על ידי ועדת התמיכות ולא תידון לגופה.
- על בקשת התמיכה לעמוד בכל תנאי הסף הבאים:
- (2) הבקשה תואמת את **מטרות התמיכה, היעדים המפורטים בסעיף 1 וההגדרות המפורטות** בסעיף 2 לנוהל זה.
- (3) היזם עומד בדרישת סעיף 5א(1) או סעיף 5א(2) או **סעיף 5א(3)** בכל הנוגע **למגוריו**: היזם מתגורר **לפחות 3 שנים** באחד היישובים המפורטים בהחלטת הממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023 שהם בתחום הפעולה של החטיבה. לחילופין - היזם רכש בית קבע באחד היישובים המפורטים בהחלטת הממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023 שהם בתחום הפעולה של החטיבה ויש לו אישור אכלוס מהרשויות המוסמכות ביחס לבית הקבע.

לחילופין - היזם מתגורר באחד היישובים החדשים הכלולים בהחלטת הממשלה/ קבינט, ומתקיימים 2 התנאים הבאים במצטבר: שם היישוב החדש מופיע בפועל בהחלטת

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

הממשלה/ קבינט והיישוב הוכר כחדש במהלך 3 השנים האחרונות טרם פרסום הקול קורא.

ככל שהיזום הוא תאגיד או שהמיזם אמור להיות מופעל באמצעות תאגיד – נדרש שכל אחד מבעלי המניות/שותפים עומד בתנאי סף זה.

(4) היזם אינו גוף שזכאותו להגיש בקשה נמנעה לפי המפורט בסעיף 15 לנוהל זה.

(5) **הכנסות המיזם לא עלו על 3 מיליון ₪ בשנה במוצע**, בשלוש השנים (3) הקלנדריות האחרונות (2022-2024).

(6) היזם **השקיע** במיזם (ולגבי מיזם חדש – היזם מתחייב להשקיע במיזם) הון עצמי מינימאלי בשיעור של 10% מעלות הפרויקט.

(7) היזם, לרבות תאגיד בשליטתו, **לא אושר לו בעבר תמיכה מהחטיבה** בסכום העולה על 100,000 ₪. מובהר, כי עמידה בתנאי סף זה תיקבע על סמך המידע הקיים בידי החטיבה.

(8) לגבי בקשה לתמיכה במיזם בתחום הבינוי ו/או התשתיות – יש לעמוד בכל התנאים הבאים **במצטבר**:

(א) למבקש התמיכה קיימת זיקה לקרקע מושא בקשתו (בו מוסדר שטח הפעולה של המיזם) – שהיא אחת מאלו:

1. בעלות;

2. חכירה;

3. בר-רשות;

4. שכירות ארוכת טווח (לתקופה של לפחות 5 שנים).

(ב) המיזם פועל/עתיד להיות מופעל באחד היישובים המפורטים בהחלטת הממשלה מספר 919 מיום 10.9.2023 שהם בתחום הפעולה של החטיבה;

(ג) לפרוייקט קיימת לפחות תכנית עם תכנון ראשוני או הגשת בקשה להיתר למוסדות התכנון שיש בה כדי להעיד על התאמה לתכנית מתאר בתוקף, בהתאם לאישור מהנדס/אדריכל.

(9) לגבי בקשה לתמיכה במיזם להצטיידות ברכוש קבוע או ברכישת רכב –

(א) נדרש שהוא יהיה מיזם שהשירות שניתן במסגרתו מיועד במהותו להיות מוענק באיזור שהוא בתחום הפעולה של החטיבה ועבור תושבי/מבקרי איזור זה.

(ב) ככל שבקשה כאמור בסעיף זה מתייחסת למיזם הכרוך במקרקעין (לדוגמה: משרד, חנות, צימר) – נדרש שהמקרקעין של המיזם יהיו במרחב הפעולה של החטיבה.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

(10) **הגשת תכנית עסקית** – לבקשה תצורף תכנית עסקית מפורטת הכוללת מקורות לשימושים הנדרשים לביצועה, בהתאם לתבנית המופיעה בנספח 4 לנוהל זה. התכנית העסקית תוגש כשהיא מאושרת על ידי יועץ עסקי(שאינו היזם עצמו). מובהר, כי אין חובה שהיועץ העסקי כאמור יהיה בעל הסמכה מטעם מעו"ף.

(11) לא קיים חסם לביצוע התכנית העסקית של היזם (לרבות מבחינת היבטים סטטוטוריים או משפטיים) המונע את מימוש המיזם בכלל או את מימושו במהלך 12 החודשים ממועד הגשת הבקשה, בפרט.

(12) למיזם יש **אישור ניהול ספרים** תקין בתוקף.

(13) המיזם לא נתמך על ידי משרד ממשלתי אחר באופן שעשוי להוביל **לכפל תמיכות**.

(14) **ליזם אין חובות כלפי חטיבה** להתיישבות בשיעור העולה על סכום התמיכה המבוקש.

(15) צירוף **הצעות מחיר** לרכיבים לגביהם מבוקשת תמיכה (על גבי קובץ האקסל - נספח 10) – כמפורט להלן:

- (א) עבור כל רכיב שעלותו עד 20,000 ₪ - תצורף הצעת מחיר רלוונטית אחת, בכתב.
- (ב) עבור כל רכיב שעלותו מעל 20,000 ₪ ועד סכום של מאה (100) אלף ₪ - תצורפנה שתי (2) הצעות מחיר רלוונטיות, בכתב.
- (ג) עבור כל רכיב שעלותו מעל מאה (100) אלף ₪ - תצורפנה שלוש (3) הצעות מחיר רלוונטיות, בכתב.

(ד) מובהר, כי היזם אינו חייב לבחור בהצעה הזולה ביותר ובלבד שצורף הסבר מנומק וסביר להחלטתו. ככל שלא יצורף הסבר או שהוא לא יהיה מנומק באופן שיכול להצדיק את בחירת היזם – ועדת התמיכות תהיה רשאית לאשר תמיכה ברכיב זה לפי הצעת המחיר הזולה ביותר.

(ה) מובהר בנוסף, כי ככל והיזם יבחר לרכוש מספר רכיבים מספק אחד יש להתייחס להיקף ההתקשרות הכוללת עם הספק ולא לרכיב בודד. במקרים אלו, יצורף היזם הצעות כמפורט לעיל בהתאם להיקף ההתקשרות הכולל.

(ו) בסמכות ועדת התמיכות לקבל מספר הצעות מחיר הנמוך מהנדרש לעיל, מנימוקים מיוחדים שיירשמו (לדוגמה, כאשר מדובר בספק יחיד). על מנת שוועדת התמיכות תהיה רשאית להשתמש בסמכות זו, על היזם לצרף להצעת המחיר שהגיש הצהרה מנומקת כי לא ניתן לקבל הצעות מחיר מגורמים נוספים לגבי הרכיב שמתבקשת רכישתו.

(ז) מובהר, כי הצעות מחיר הנוגעות לביצוע הנדסי – יועברו לבחינת מהנדס המרחב הרלוונטי, על מנת שיבחן האם הצעות המחיר תואמות את מחירי השוק ותקינות, הן

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

מבחינת הגורם/הקבלן המציע והן מבחינת התאמתן לתכנית הבניה וכתב הכמויות, לפי העניין ובהתאם לצורך.

ב. מסמכים נוספים הנדרשים להגשה ע"י היזם

(1) פרטי פתיחת מוטב ובקשה להעברת כספים באמצעות מס"ב - על גבי נספח 2 לנוהל זה, וכן צילום המחאה/אישור בנק שהחשבון הוא ע"ש היזם.

(2) מכתב פנייה של היזם – נלווה לבקשת התמיכה;

(3) טופס הגשה מקצועי על גבי נספח 3, שיכלול גם פירוט תמיכות אחרות ביחס למיזם. בכלל זאת היזם יכלול פירוט של כל התמיכות שאושרו למבקש התמיכה, בקשות לתמיכה שהגיש ושטרם אושרו לו, או בקשות שבכוונתו להגיש למשרד/י ממשלה אחר/ים, בכסף או בשווה כסף, בגין הפעילות שעבורה הוא מבקש את התמיכה לפי נוהל זה. בפירוט זה יכללו גם סכום התמיכה ופרטי הגורם המממן/שאליו הופנתה בקשת התמיכה; כמו כן, יש לפרט מקורות מימון צפויים נוספים עבור הפעולות מושא הבקשה, הן ודאיים והן כאלה שעדיין אינם ודאיים.

(4) לצורך הוכחת עמידתו של היזם בתנאי סעיף 7א(3) (מגורי היזם) –

(א) לגבי החלופה לפיה היזם התגורר לפחות 3 שנים ביישוב - על היזם להגיש תמצית רישום משרד הפנים/אישור תושבות המעידה על כך שהוא מתגורר ביישוב לפחות ב-3 השנים האחרונות שקדמו למועד הגשת הבקשה.

(ב) לגבי החלופה לפיה היזם רכש בית קבע ביישוב – על היזם להגיש עותק מהסכם שחתם עם הגורם המוסמך המעיד על זכויותיו בבית הקבע וכן עותק אישור האכלוס מהרשויות המוסמכות ביחס לבית הקבע.

(5) לצורך הוכחת עמידתו של היזם בתנאי סעיפים 7א(5) (הכנסות המיזם) ו-7א(6) (השקעת הון עצמי) – על היזם להצהיר במסגרת נספח 3 (טופס ההגשה המקצועי) על התקיימות תנאים אלו.

(6) לצורך הוכחת עמידתו בתנאי סעיף 7א(8) (בקשת תמיכה בתחום הבינוי והתשתיות) - על היזם להגיש ביחס למיקום המיזם את כל אלו:

(א) אסמכתא לזיקה של היזם לשטח המיזם - מרשות מקרקעי ישראל או מהחטיבה או מהממונה על הרכוש הנטוש במנהל האזרחי (לגבי יישובים ביהודה ושומרון) או לחילופין - חוזה שכירות ארוך טווח (לתקופה של לפחות 5 שנים) בו מוסדר שטח הפעולה של המיזם;

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- (ב) אסמכתא המעידה על התאמת המיזם לשטח עליו ממוקם – מאת הוועדה המקומית לתכנון ובנייה.
- (ג) היתרי בנייה או בקשה להיתר בניה, או פטור מהיתרי בנייה מאת ועדות התכנון הרלוונטיות.
- (ד) אומדן עלויות ראשוני לפחות ;
- (ה) בפרוייקט ביצוע של בניה חדשה או תשתית חדשה - תכנית עם תכנון ראשוני לפחות של הפרוייקט (שרטוט מקצועי ע"י מהנדס או אדריכל).
- בפרוייקט שיפוץ מבנה קיים - ניתן להסתפק במפרט/אומדן במקום התוכנית.
- (ו) סימון של תחום הבקשה על גבי תצ"א עם רקע תב"ע וכן ציון מספר גוש, חלקה ומגרש שבו נמצא תחום הבקשה.
- (ז) לגבי בקשות המתייחסות לשטחי יהודה והשומרון - נדרש להגיש גם את אישור המנהל האזרחי המעיד על התאמה לתכנית מאושרת בצירוף תשריט ובו סימון תחום הבקשה על גבי תכנית מאושרת ועל גביו חתימת הגורם המוסמך במנהל האזרחי.
- (7) **לצורך הוכחת עמידתו בתנאי סעיף 7א(9) (בקשת תמיכה ברכישת ציוד קבוע או רכב) –**
- (א) על היזם להגיש התחייבות המעידה על כך, על גבי נספח 5 לנוהל זה.
- (ב) ככל שבקשה מתייחסת למיזם הכרוך במקרקעין – על היזם להגיש אסמכתא מאת מחלקת ליווי עסקים במועצה (או מחלקה אחרת שאחראית על העסקים במועצה) המעידה על כך שהמקרקעין במסגרתם מופעל המיזם מצויים במרחב המועצה. מובהר, כי ועדת התמיכות תהיה רשאית לקבל אסמכתא מכל רשות מוסמכת אחרת שיש בה כדי להעיד על התקיימות תנאי הסף.
- (8) העתק מאישור רשויות המס או מרשות התאגידים המעיד על מועד רישום המיזם/היזם.
- (9) עותק מתעודת עוסק מורשה/עוסק פטור.
- (10) העתקים של אישור ניהול פנקסי חשבונות וניכוי מס.
- (11) הסכם ההתקשרות (נספח 7 לנוהל) – חתום בחתימה מלאה של מורשי החתימה של היזם.
- (12) צילום ת"ז של היזם.
- (13) לגבי יזם שהוא תאגיד :
- (א) עותק מנסח התאגיד שהופק במהלך חצי השנה האחרונה ;

הסתדרות הציונית העולמית
World Zionist Organization

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

(ב) צילום ת"ז של כל בעלי המניות/שותפים של היזם;

(ג) אישור עו"ד כי הנציגים החותמים מטעם היזם על מסמכי בקשת התמיכה הם נציגי התאגיד המוסמכים לפי כל דין, בהתאם למתכונת המופיעה בנספח 6 לנוהל זה.

(14) אסמכתאות המעידות על סטטוס היזם כ"בן ישוב".

(15) מובהר, כי הוועדה ו/או צוות הבדיקה מטעמה יהיו רשאים לדרוש מהיזם כל מסמך נוסף הנדרש לשם בחינת הבקשה.

8. אמות מידה לקביעת סכום התמיכה וניקוד הבקשות

ועדת התמיכות תדרג את הבקשות לפי אמות המידה כדלקמן:

נקודות	סעיף	משקל אמת המידה בציון הכללי	אמת מידה	מס .
		10%	דירוג המדד החברתי- כלכלי ² של הישוב בו מתקיים המיזם ³	1.
20	אשכול 1			
18	אשכול 2			
16	אשכול 3			
14	אשכול 4			
12	אשכול 5			
8	אשכול 6			
4	אשכול 7			
0	אשכול 8 ומעלה			
		15%	מיקום הפרויקט/המיזם לפי המדד הפריפריאלי ⁴	2.
20	אשכול 1			
18	אשכול 2			
16	אשכול 3			
14	אשכול 4			
12	אשכול 5			
8	אשכול 6			
4	אשכול 7			
0	אשכול 8 ומעלה			
		10%	גודל הישוב בו מוקם המיזם - מספר בתי אב	3.
20	עד 75 בתי אב			
16	עד 125 בתי אב			

² לפי פרסום אחרון של הלמ"ס.

³ לגבי מיזם שאינו כרוך במקרקעין – הרי שלצורך ניקוד הבקשה יראו במקום מגורי היזם את המקום בו מתקיים המיזם;

⁴ לפי פרסום אחרון של הלמ"ס.

הסתדרות הציונית העולמית
World Zionist Organization

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

נקודות	סעיף	משקל אמת המידה בציון הכללי	אמת מידה	מס .
12	עד 175 בתי אב			
8	עד 200 בתי אב			
4	מעל 200 בתי אב			
		10%	מיקום המיזם/לפי סיווג הישוב	.4
20	ישוב "צמוד גדר", ישוב "חדש" וישוב "מאויים", על פי הגדרתם בהחלטת הממשלה			
12	ישוב "סמוך גבול", על פי הגדרתו בהחלטת הממשלה			
4	ישוב אחר - ישוב שאינו נכלל בסיווג הישובים המוגדרים לעיל			
	שיעור ההון העצמי	15%	התרשמות ממדדים כלכליים בתכנית העסקית	.5
10	50% הון עצמי ומעלה			
8	מעל 40% ועד 50% הון עצמי			
6	מעל 30% ועד 40% הון עצמי			
4	מעל 20% ועד 30% הון עצמי			
2	מעל 10% ועד 20% הון עצמי			
	החזר השקעה במיזם			
10	עד שנתיים			
6	בין שנתיים ל-3 שנים			
4	בין 3 ל-4 שנים			
2	מעל 4 שנים			
	מספר המשרות התוספתיות במיזם בשנתיים הקרובות			
10	יותר מ-5 משרות			
5	3-5 משרות			
2	1-2 משרות			
	התרשמות מהתכנית העסקית ומהריאיון עם היזם (בחינת האיכות תכלול התייחסות לרמת הבשלות)	30%	הערכה כללית ומקצועית ותרומת המיזם בהתאם להמלצת ועדת הבדיקה המקצועית	.6
20	תכנית מלאה ומפורטת באיכות גבוהה			
14	תכנית מלאה, אך באיכות בינונית/סבירה			
8	תכנית חלקית, באיכות טובה			
4	תכנית חלקית, באיכות בינונית/סבירה			

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

מס .	אמת מידה	משקל אמת המידה בציון הכללי	סעיף	נקודות
			תרומת המיזם	
			מיזם ייחודי באזור	10
			מיזם בתחום/ענף קיים, אך בעל ייחודיות/חדשנות טכנולוגית	7
			מיזם בתחום/ענף קיים	4
7.	ותק המיזם	10%	מיזם קיים – 10 נקודות. מיזם חדש – 5 נקודות.	עד 10
	סה"כ לסעיפים 1 – 7 :			
	תוספת של עד 10 נקודות יכולה להינתן ליזם על פי אחת החלופות הבאות :			
			תוספת ניקוד - עבור יזם המתגורר בישוב בני מיעוטים או מיזם הממוקם בישוב בני מיעוטים	10
			תוספת ניקוד - מתיישב חדש שגר ביישוב עד חמש שנים ביישוב	10
			תוספת ניקוד - בן יישוב שלא קיבל מהחטיבה סיוע בעבר	10

ניקוד מינימלי נדרש

ציון מינימאלי של פרויקט/מיזם לקבלת תמיכה על פי נוהל זה הוא 50 (בהתאם לטבלה שלעיל).

9. שיעור התמיכה והיקפה

א. ועדת התמיכות תדרג את כל הבקשות שעברו לשלב הניקוד בסדר יורד - מהבקשה שזכתה לניקוד הגבוה ביותר לפי סעיף 8 ועד לבקשה שזכתה לניקוד הנמוך ביותר שהוא מעל הציון המינימלי (50) (להלן – "טבלת הניקוד"). ועדת התמיכות תחלק את התקציב שהוקצה לפי נוהל זה בהתאם לדירוג הבקשות בטבלת הניקוד. ככל שהתקציב יספיק לכלל הבקשות בטבלת הניקוד – כל יזם יהיה זכאי לקבל את סכום התמיכה המלא שאושר לו. ככל שהתקציב לא יספיק לכל הבקשות – יחולק התקציב בהתאם לדירוג בטבלת הניקוד כך שתהיה קדימות לבקשות שזכו לניקוד גבוה יותר. בנסיבות בהן שתיים או יותר מהבקשות שדורגו אחרונות בטבלת הניקוד זכו לניקוד זהה, ובשל מגבלת התקציב של קול קורא זה לא ניתן לתמוך בכולן, תהיה ועדת התמיכות רשאית לבחור להעניק את התמיכה לבקשה שזכתה לניקוד הגבוה יותר בהערכה הכללית והמקצועית לפי סעיף 8(6).

ב. מובהר, כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכותה של ועדת התמיכות להחליט מנימוקים שיירשמו בפרוטוקול כי בנסיבות העניין יש מקום לפעול באופן אחר לחלוקת התקציב לפי נוהל זה, זאת על פי שיקולים נוספים כמקובל בנהלי התמיכה.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ג. ככל שלאחר אישור ועדת התמיכות יחליט היזם לוותר על התמיכה או בכל מקרה אחר בו יוחלט על ביטול התמיכה שאושרה ליזם – ועדת התמיכות תאפשר למועמד הבא בדירוג לקבל אישור לתמיכה בבקשתו, הכל בכפוף לקבוע בנוהל זה, לרבות למגבלת התקציב.
- ד. היקף עלות מינימאלי של פרויקט להשתתפות על פי נוהל זה - 50,000 ₪.
- ה. לא יתאפשר כפל תמיכות ולא תתאפשר תמיכה באותו נושא מכלל מקורות מימון ממשלתיים, לרבות מהחטיבה, בהיקף העולה על 90%.
- ו. **שיעור התמיכה של החטיבה במיזם לפי נוהל זה לא יעלה על 50% מסך העלויות המאושרות לבקשה או על סך של 150,000 ₪, לפי הנמוך מביניהם.**

ז. תעריפי ייעוץ של אנשי מקצוע לא יעלו על תעריפי הייעוץ שנקבעו על ידי החשב הכללי [בהוראת תכ"ם 8.1.1](#).

ח. בהתאם לשיעור התמיכה שיאושר על ידי ועדת התמיכות, ככל שסכום התמיכה המאושר יהיה נמוך מסכום בקשת התמיכה, יהיה היזם רשאי להקטין את עלות ההשקעה הנדרשת לצורך קבלת התמיכה, בהתאם לשיעורי התמיכה המפורטים לעיל, ובלבד שהמיזם יושלם, יבוצע ויופעל באופן מלא.

10. הוצאת כתב התחייבות וחתימה על הסכם

תנאי להוצאת התחייבות תקציבית של החטיבה בגין בקשת תמיכה שאושרה היא הגשת כל אלו על ידי היזם:

- א. חתימה מלאה של מורשי החתימה מטעם החטיבה על הסכם ההתקשרות עם היזם;
- ב. **העמדת בטחונות מתאימים, בהתאם לדרישת החטיבה, הכוללים הגשת שטר חוב חתום. וכן, ככל שאושרה תמיכה הנוגעת לרכב ממונע יידרש בנוסף לרישום משכון (שעבוד) לטובת החטיבה להתיישבות;**
- ג. לגבי מיזם שמחוייב לפי דין ברישיון עסק – יזם המבקש תמיכה לפי נוהל זה במטרה להשלים דרישות לצורך קבלת רישיון עסק יידרש להתחייב להשלים את השגת רישיון העסק בתוך שנתיים ממועד אישור התמיכה.
- ד. לא ישולמו חשבונות בגין השקעות אשר בוצעו לפני מועד החלטת ועדת התמיכות ושלא בהתאם לתנאים בנוהל זה ובכתב ההתחייבות.
- ה. תוקף ההסכם עם היזם וההתחייבות התקציבית יהיו בכפוף לתחולת נוהל זו כמפורט בסעיף 3 לעיל. ניתן יהיה להאריך את תוקף ההתחייבות התקציבית (ובהתאם את ההסכם) אם מימוש המיזם החל, ובכפוף להגשת דוח ביצוע ראשון לפחות, ובמקרים חריגים גם בנסיבות בהן המימוש טרם החל, הכל בכפוף לתוקף ההתקשרות השנתית בין ההסתדרות הציונית העולמית לבין הממשלה ובכפוף לאישור ועדת התמיכות.

11. דו"חות ביצוע והעברת תשלום

- א. דיווח על ביצוע יוגש למשרדי המרחב באמצעות הדוא"ל על גבי הנוסח במסגרת נספח 8.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ב. הדיווח יכלול סיכום מילולי וסיכום כספי המורכב מפירוט המקורות והשימושים בחתימת המבקש, בצרוף העתק חשבוניות מס וקבלות.
- ג. דיווח הביצוע יוגש למרחב, ייבדק ויומלץ לתשלום על ידי הגורם המקצועי מטעם החטיבה. אישור ההוצאה והמלצה לתשלום של מנהל האזור תינתן על גבי נספח 8.
- ד. ההמלצה לתשלום ודו"ח הביצוע יועברו לחשבות החטיבה בדוא"ל ובלווית כל המסמכים הרלוונטיים לחשבות החטיבה.
- ה. הגשת מלוא המסמכים, כאמור בסעיפים לעיל מהווה תנאי לביצוע תשלום לזים.

12. תשלום התמיכה

- א. תמיכה שתאושר על ידי ועדת התמיכות תועבר לזכאי על ידי חשבות החטיבה בהתאם להוראות התכ"ס והנחיות החשב הכללי ובכפוף לתנאים המופיעים בנוהל תמיכות זה.
- ב. התמיכה תועבר במישרין לחשבון הבנק של הזכאי.
- ג. לא ניתן יהיה להמחות את כספי התמיכה לפי נוהל זה אלא במקרים חריגים ובאישור מראש ובכתב של חשבת החטיבה, לאחר התייעצות עם היועצת המשפטית של המשרד או נציגה.

13. מעקב ובקרה

- א. החטיבה או מי מטעמה ונציג המשרד יהיו רשאים לערוך ביקורת ובדיקה, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו להם, מילוי התנאים למתן התמיכה ובדבר השימוש בתמיכה שניתנה, בין היתר, כמפורט בסעיף 13ב.
- ב. על הזים להגיש אחת לשנה (לאורך תקופת קבלת התמיכה) ועד שנתיים לאחר תום קבלת כספי התמיכה, את הדיווחים הבאים:
 - (1) תמצית רישום משרד הפנים/אישור תושבות המעידה על כך שהזים מתגורר ביישוב – על האישור להיות עדכני וסמוך ככל שניתן למועד הדיווח (ביזם שהוא תאגיד – יש להגיש אישורים כאמור ביחס לכל בעלי המניות/שותפים);
 - (2) התייחסות לשינוי/אי-שינוי במיקומו של המיזם או של השירות שניתן במסגרתו;
 - (3) הצהרת הזים בדבר קיומו של המיזם, כפי שאושר ע"י ועדת התמיכות בהתאם לנוסח של נספח 9;
 - (4) סקירה תמציתית של הזים על מימוש התכנית העסקית של המיזם, בהתייחס לעיקר הפרמטרים שהופיעו בתכנית שהוגשה במסגרת בקשת התמיכה (כגון: הוצאות, הכנסות, רווחיות, כוח אדם).
 - (5) יזם שביקש תמיכה לפי נוהל זה במטרה להשלים דרישות לצורך קבלת רישיון עסק יידרש לעדכן אודות סטטוס הבקשה לרישיון עסק.
 - (6) מסמכים נוספים כפי שיידרשו על ידי החטיבה.
 - (7) מובהר, כי הדיווח הראשון של הזים, הכולל את המפורט לעיל, יוגש עד ליום 1.12.2026. הדיווח השני יוגש עד ליום 1.12.2027. ככל שיידרש, הזים יגיש דיווח נוסף עד ליום

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ג. החטיבה רשאית לשלוח מבקר או מפקח מטעמה או מטעם המשרד כדי לעיין בספרי החשבונות שלו, לבצע בקרה במשרדיו, במתקניו, וכן בקרה הנדסית במיזמים הרלוונטיים (ובכלל זאת: בדיקת אישור תכניות, התאמת הביצוע לתכניות, עמידה בלוחות זמנים, עמידה בתקציב ובדיקת חשבונות קבלן).
- ד. כתנאי לקבלת התמיכה יעמיד המבקש שטר חוב בהתאם לנוסח המצורף במסגרת הסכם ההתקשרות (נספח 7).
- ה. בכל שנה תמציא החטיבה דוח לוועדת התמיכות בנוגע לסטאטוס קיום תנאי התמיכה שניתנה לכל יזם לפי נוהל זה. הדוח הראשון יוגש לקראת תום שנת 2026 ולאחר מכן לפחות אחת שנה ועד להשלמת התחייבויות היזם לפי נוהל זה (כגון מגורים ביישוב וקיום המיזם).
- ו. ככל שהמבקש לא יעמוד בתנאים הקבועים בנוהל זה ובהסכם שנחתם בין החטיבה ליזם, ועדת התמיכות תנקוט בצעדים, בהתאם לסמכויותיה ושיקול דעתה הבלעדי, ובכלל זאת להשבת התמיכה או מימוש הביטחונות אשר ניתנו עובר לקבלתה.
- ז. ועדת התמיכות תבצע בקרה על מידת ההצלחה של המיזמים בהם תמכה לפי נוהל זה.

14. הקטנת תמיכה או ביטולה

- א. מבלי לגרוע מסמכות הוועדה לפי סעיף 4 ו-13 לעיל, ועדת התמיכות רשאית להקטין או לבטל את התמיכה, בין היתר, בהתקיים כל אחד מאלו:
 - (1) אם לא קיים היזם את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן התמיכה, לרבות בעניין התחייבותו למשך שנתיים ממועד אישור התמיכה להתגורר ביישוב, לקיים את המיזם ולהשלים את הליך רישוי העסק;
 - (2) אם המיזם לא התקיים או לא הוגשו לגביו דוחות ביצוע לפי סעיף 13;
 - (3) אם לא קיים הנתמך את כל דרישות החטיבה בקשר לביצוע הפיקוח כאמור בסעיף 13;
 - (4) אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת (כפל תמיכות). סעיף זה לא יחול במקרים בהם שיעור הכספים או הנכסים כאמור לא מוביל לחריגה של 90% תמיכה בפעילות הנתמכת מסך כל המקורות הממשלתיים;
 - (5) אם התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים;
 - (6) אם הופחת תקציב התמיכה עקב מדיניות כלכלית;
 - (7) אם יש לחטיבה חשש סביר, כי הנתמך פועל שלא על פי דין;
 - (8) כל עילה אחרת בהתאם להסכם שנחתם בין החטיבה ליזם.

15. קיזוז והשבה

- א. תשלום כספי התמיכה נעשה באמצעות מערכת התשלומים של החשכ"ל, שבמסגרתה מקוזזת המדינה חובות המעודכנים בה. על כן, החטיבה תהא רשאית לקזז חוב של הנתמך לחטיבה מסכום התמיכה שלו הוא זכאי לפי נוהל זה, וכן רשאית היא לקזז את סכום התמיכה שקיבל הנתמך לפי נוהל זה ושאותה הוא נדרש להשיב, מכל סכום אחר שאותו הוא זכאי לקבל מהחטיבה ומהמדינה ו/או לממש את שטר החוב שהגיש היזם.

החטיבה להתיישבות | Rural Growth And Development Division

- ב. החליטה ועדת התמיכות על הקטנת התמיכה או על ביטולה, ישיב הנתמך לחטיבה את התמיכה ששולמה לו ושהוחלט על ביטולה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי.
- ג. במקרה בו יתגלה כי שולמה תמיכה על בסיס דיווח כוזב, יחול הקבוע בסעיף 15ב לעיל בנוסף - הנתמך לא יהיה זכאי לקבל תמיכה כלשהי מהחטיבה בכל נושא שלגביו תפרסם החטיבה נוהל תמיכה, במהלך חמש (5) השנים העוקבות.
- ד. עם הגשת בקשת התמיכה, המבקש מתחייב כי היה והתמיכה שתועבר אליו בפועל תהיה גבוהה מסכום התמיכה לו הוא זכאי לפי אישור ועדת התמיכות או אם החליטה ועדת התמיכות על הקטנת התמיכה או ביטולה לפי סעיף 14 - הוא ישיב לחטיבה את הסכום ששולם לה ביתר בתוך 60 יום מיום שנודע לו הדבר.
- ה. ככל שהמבקש לא יבצע השבה כאמור וכן בכל מקרה שבו הועברה תמיכה החורגת משיעור התמיכה לו הוא זכאי (לרבות במקרה של החלטה לבטל את התמיכה) - החטיבה תהיה רשאית לקזז את ההפרש מכל תשלום אחר לו זכאי המבקש מהמדינה ובכפוף לכל דין.
- ו. יזם אשר יחליט כי אינו מעוניין לקבל את התמיכה שאושרה לו - ישלח לחטיבה מכתב ויתור (על גבי הנוסח בנספח 11).

16. רשימת נספחים לנוהל

- א. נספח 1 - רשימת תיוג
- ב. נספח 2 - טופס פתיחת ספק
- ג. נספח 3 - טופס הגשה מקצועי
- ד. נספח 4 - מבנה התכנית העסקית
- ה. נספח 5 - הצהרה לגבי מיזם שאינו כרוך במקרקעין
- ו. נספח 6 - אישור עו"ד בדבר מורשי חתימה
- ז. נספח 7 - הסכם התקשרות
- ח. נספח 8 - טבלת דיווח של היזם לצורך קבלת כספי התמיכה
- ט. נספח 9 - הצהרת יזם לגבי התקיימותו של המיזם
- י. נספח 10 - נספח הצעות מחיר
- יא. נספח 11 - מכתב ויתור